

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2015 r.

w sprawie pobierania przez komorników opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej

Na podstawie art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób uiszczania przez wierzycieli i pobierania przez komorników opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej;
- 2) sposób i termin przekazywania sądom opłat sądowych, o których mowa w pkt 1;
- 3) sposób prowadzenia ewidencji pobranych opłat sądowych, o których mowa w pkt 1, zwanej dalej „ewidencją”;
- 4) sposób i termin zwrotu opłat sądowych, o których mowa w pkt 1.

§ 2. 1. Opłatę sądową od wniosku o wpis w księdze wieczystej, zwaną dalej „opłatą”, wierzyciel uiszcza:

- 1) gotówką, do rąk komornika;
- 2) na rachunek bankowy kancelarii komorniczej.

2. W przypadku uiszczenia opłaty w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, komornik wydaje pokwitowanie zawierające kwotę opłaty, imię i nazwisko komornika, sygnaturę akt komorniczych, dotyczących postępowania egzekucyjnego w związku z którym składany jest wniosek o wpis w księdze wieczystej.

§ 3. 1. Komornik wskazuje we wniosku o wpis w księdze wieczystej wysokość pobranej opłaty.

2. Jeżeli wierzyciel został zwolniony od kosztów sądowych od wniosku o wpis w księdze wieczystej, komornik wskazuje we wniosku, że opłata nie została pobrana i podaje podstawę prawną zwolnienia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 759 i 1544 oraz z 2013 r. poz. 350, 829 i 1513, z 2014 r. poz. 993 i 1710 oraz z 2015 r. poz. 218.

§ 4. 1. Pobraną opłatę komornik przekazuje sądowi rejonowemu właściwemu do rozpoznania wniosku o wpis w księdze wieczystej, w terminie do 7-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano opłatę i złożono wniosek o wpis w księdze wieczystej, dokonując jej wpłaty na rachunek bankowy tego sądu lub bezpośrednio w jego kasie.

2. Oryginał lub kopię potwierdzenia wpłaty, o której mowa w ust. 1, komornik przekazuje, w terminie 7 dni od jej dokonania, sądowi rejonowemu, na rzecz którego dokonano wpłaty, wraz z wykazem zawierającym następujące dane:

- 1) oznaczenie wierzyciela uiszczającego opłatę,
- 2) wysokość pobranej opłaty,
- 3) numer księgi wieczystej, której dotyczy opłata, jeżeli księga ta została założona,
- 4) sygnaturę akt komorniczych oraz imię i nazwisko komornika,
- 5) datę pobrania opłaty i złożenia wniosku o wpis w księdze wieczystej.

3. W przypadku przekazania wydruku potwierdzającego dokonanie operacji bankowej, na wydruku tym komornik zamieszcza potwierdzoną własnoręcznym podpisem informację, że figurująca na nim kwota stanowi wpłatę, o której mowa w ust. 1.

§ 5. 1. Komornik prowadzi ewidencję odrębnie na każdy rok kalendarzowy. Ewidencję komornik przechowuje przez 5 lat, licząc od końca roku, w którym ewidencja została założona.

2. Ewidencja, prowadzona jako odrębna księga zawiera:

- 1) liczbę porządkową;
- 2) sygnaturę akt komorniczych, dotyczących postępowania egzekucyjnego w związku z którym składany jest wniosek o wpis w księdze wieczystej;
- 3) imię i nazwisko oraz adres wierzyciela, który uiścił opłatę, a gdy uiszczającym jest osoba prawna – jej nazwę lub firmę i siedzibę oraz imię, nazwisko i adres jej przedstawiciela, który uiścił opłatę;
- 4) kwotę pobranej opłaty, nazwę sądu rejonowego, któremu opłata została przekazana, oraz datę jej przekazania;
- 5) uwagi.

3. Komornik dokonuje w ewidencji – oddzielnie dla każdego sądu rejonowego – podsumowania pobranych opłat w okresach miesięcznych i odnotowuje w rubryce „uwagi” kwotę, datę wpłaty, okres i sąd, którego wpłata dotyczy.

§ 6. 1. W przypadku, gdy opłata została uiszczona, lecz nie złożono wniosku o wpis w księdze wieczystej, komornik zwraca kwotę nienależnej opłaty wierzycielowi, który ją uiścił, w terminie 7 dni od dnia uiszczenia opłaty.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, komornik odnotowuje w ewidencji w rubryce „uwagi” wysokość kwoty zwrotu, datę i sposób jej przekazania oraz dane wierzyciela, któremu zwrócił opłatę.

3. W pozostałych przypadkach zwrot opłaty następuje na podstawie przepisów o kosztach sądowych.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 18 listopada 2015 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 218). Zgodnie z tym przepisem Minister Sprawiedliwości, określi, w drodze rozporządzenia, sposób pobierania i uiszczania oraz sposób i termin przekazywania sądom należności, a także ich zwrotu oraz sposób prowadzenia ewidencji przez komornika i czas jej przechowywania, uwzględniając łatwość uiszczenia opłat i przekazywania ich sądom oraz szczegółowość ewidencji oraz konieczność zapewnienia jej trwałości.

Dotychczas komornicy zaliczali opłatę sądową do wydatków określonych w art. 39 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji i na podstawie art. 40 tej ustawy wzywali wierzycieli do jej uiszczenia. Występowały też poglądy, według których komornik powinien wyłącznie przesłać wniosek do sądu prowadzącego księgi wieczyste, ten zaś do uiszczenia opłaty powinien wezwać wierzyciela. Celem ujednoczenia rozbieżności praktyki zasadne było wprowadzenie przepisu uprawniającego komornika do poboru takiej opłaty od wierzyciela i przekazania jej do sądu w myśl art. 40a ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Uregulowania w projektowanym akcie prawnym wymaga zatem nie tylko sposób uiszczenia przez wierzyciela opłaty sądowej, ale także pobieranie takiej opłaty przez komornika.

Rozporządzenie określa sposób uiszczenia przez wierzycieli i pobierania przez komorników opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej; sposób i termin przekazywania sądom opłat sądowych, sposób prowadzenia ewidencji pobranych opłat oraz sposób i termin zwrotu opłat sądowych w sposób analogiczny jak rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia2015 r. w sprawie pobierania przez notariuszy opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej (Dz. U. poz.).

Zgodnie z projektowanym § 2 ust. 1 rozporządzenia opłatę sądową od wniosku o wpis w księdze wieczystej, wierzyciel uiszcza gotówką, do rąk komornika albo na rachunek bankowy kancelarii komorniczej.

W przypadku uiszczenia opłaty do rąk komornika, na żądanie wierzyciela, komornik wydaje pokwitowanie zawierające kwotę opłaty, imię i nazwisko komornika, sygnaturę akt komorniczych, dotyczących postępowania egzekucyjnego, w związku z którym składany jest wniosek o wpis w księdze wieczystej (§ 2 ust. 1 rozporządzenia).

Komornik wskazuje we wniosku o wpis w księdze wieczystej wysokość pobranej opłaty, a jeżeli wierzyciel został zwolniony od kosztów sądowych od wniosku o wpis w księdze wieczystej, wskazuje, że opłata nie została pobrana i podaje podstawę prawną zwolnienia (§ 3 rozporządzenia).

Pobraną opłatę komornik przekazuje sądowi rejonowemu właściwemu do rozpoznania wniosku o wpis w księdze wieczystej, w terminie do 7-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano opłatę i złożono wniosek o wpis w księdze wieczystej, dokonując jej wpłaty na rachunek bankowy lub bezpośrednio w kasie tego sądu (§ 4 ust. 1 rozporządzenia). Oryginał lub kopię potwierdzenia dokonanych wpłat komornik przekazuje w terminie 7 dni od dokonania wpłaty do sądu rejonowego, na rzecz którego dokonywana była wpłata wraz z wykazem zawierającym dane określone w rozporządzeniu.

W § 6 ust. 1 projektowanego rozporządzenia jednoznacznie określono też termin, w którym komornik obowiązany jest zwrócić pobraną opłatę, w przypadku, gdy wniosek o wpis w księdze wieczystej nie został złożony.

W rozporządzeniu zobowiązano komornika do prowadzenia ewidencji pobieranych opłat.

Z uwagi na to, że ustawa nowelizująca wchodzi w życie z dniem 18 listopada 2015 r. konieczne jest aby z tą datą weszło w życie przedmiotowe rozporządzenie.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie pobierania przez komorników opłat sądowych od wniosków o wpis w księdze wieczystej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Monika Zbrojewska – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Edyta Bryzgalska, Główny Specjalista - Sędzia, Departament Legislacyjny, 0-22-52-12-473</p>	<p>Data sporządzenia 27 marca 2015 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe</p> <p>Nr w wykazie prac A133</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Dodanie art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji rozstrzygnęło wątpliwości interpretacyjne dotyczące poboru opłaty sądowej za złożony przez komornika w toku postępowania egzekucyjnego wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej. Zawarta w przedmiotowym artykule delegacja ustawowa upoważnia Ministra Sprawiedliwości do określenia w drodze rozporządzenia sposobu pobierania i uiszczania oraz sposobu i terminu przekazywania sądom opłat sądowych za złożony przez komornika wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.

Wydanie rozporządzenia – na podstawie znowelizowanego art. 40a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji – określającego sposób pobierania i uiszczania (gotówką lub na rachunek kancelarii) oraz sposób i termin przekazywania sądom (na rachunek lub w kasie sądu, do siódmego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek o wpis w KW) opłat sądowych za złożony przez komornika wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.

Ze względu na szczegółowość projektowanych rozwiązań, odstąpiono od prowadzenia analiz prawnoporównawczych.

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Komornicy sądowi	1270 komorników, ok. 190 tys. zajęć nieruchomości rocznie	Ministerstwo Sprawiedliwości	określenie sposobu pobierania i uiszczania oraz sposobu i terminu przekazywania sądom opłat sądowych za złożony przez komornika wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

budżet państwa																				
JST																				
pozostałe jednostki (oddzielnie)																				

Źródła finansowania	Projektowane rozporządzenie nie wywołuje skutków finansowych, gdyż określa jedynie sposób pobierania i uiszczania oraz sposób i termin przekazywania sądom opłat sądowych za złożony przez komornika wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane przepisy nie wpływają na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz pozostałe wskazane obszary.
--	---

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy
<input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input checked="" type="checkbox"/> nie dotyczy
--	---

Komentarz:

Projektowane zmiany nie wpłyną na rynek pracy.

III. Wpływ na pozostałe obszary

<input type="checkbox"/> środowisko naturalne	<input type="checkbox"/> demografia	<input type="checkbox"/> informatyzacja
<input type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny	<input type="checkbox"/> mienie państwowe	<input type="checkbox"/> zdrowie
<input type="checkbox"/> inne:		

Omówienie wpływu

IV. Terminy wykonania przedsięwzięcia

Z dniem wejścia w życie projektowanych przepisów.

V. Terminy wykonania przedsięwzięcia

Ze względu na specyfikę projektowanego aktu prawnego, nie jest planowana szczegółowa ewaluacja.

VI. Terminy wykonania przedsięwzięcia